

Nr 354.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1918.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl.
Maj:ts framställning angående tillfällig löneförbättring åt
viss personal vid armén jämte i ämnet väckta motioner.*

(Statsutskottets utlåtande nr 181.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 14 januari 1918 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t under punkt 85 av fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 114 häft. (Nr 354.)

1

proposition, som kunde komma att avlätas angående tillfällig löneförbättring för viss personal vid lantförsvaret, tillsvidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1919 beräkna ett förslagsanslag av 3,850,000 kronor.

Därjämte har Eders Kungl. Maj:t i propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1918 under punkt 32 av samma huvudtitel föreslagit riksdagen att likaledes i avvaktan på propositionen angående tillfällig löneförbättring för nämnda personal tillsvidare under fjärde huvudtiteln å tilläggsstat för år 1918 beräkna ett förslagsanslag av 3,850,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 19 april 1918 dagtecknad proposition (nr 361), under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet för lantförvarsärenden för samma dag,

dels — med återkallande av den i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln, punkt 43, gjorda framställningen om anvisande å extra stat för år 1919 av ett förslagsanslag av 36,000 kronor för beredande av särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén — föreslagit riksdagen att

a) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1918 åt viss personal vid armén bevilja under fjärde huvudtiteln å tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 3,940,000 kronor,

b) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1919 åt viss personal vid armén bevilja under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av likaledes 3,940,000 kronor,

c) godkänna de av föredragande departementschefen i statsrådsprotokollet angivna grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående,

d) godkänna de av föredragande departementschefen i statsrådsprotokollet jämväl angivna villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande, samt

e) förklara, att en var, som, efter det kungörelse angående den tillfälliga löneförbättringen trätt i kraft, tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande, ännu i tjänst kvarstående innehavare av dylika beställningar eller befattningar,

vilka icke före viss tidpunkt anmäla, att de för tiden därefter vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för åren 1918 eller 1919 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring,

dels ock — med ändring av det i statsverkspropositionen framlagda förslaget till ny stat för generalitetsstaten — föreslå riksdagen att ur staten för generalitetsstaten utesluta den i nämnda stat intagna anmärkning angående ersättning till medlemmar av generalitetet för tjänsteresor till möten och mönstringar.

Med anledning av förevarande proposition hava i särskilda inom riksdagen väckta motioner föreslagits,

dels att riksdagen måtte besluta sådan ändring av de i förevarande proposition för löneförbättringens utgående angivna grunderna, att furir av 1. klassen må äga uppbära tillfällig löneförbättring för åren 1918 och 1919 med 180 kronor för helt år räknat,

dels att riksdagen med ändring av den kungl. propositionen måtte besluta, att tyg- och fabriksförvaltare av 1. klass samt fortifikationskassörer måtte komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring från och med år 1918 av 1,200 kronor för år,

dels att riksdagen måtte besluta, att tillfällig löneförbättring tilldelas tygskrivare och tyghantverkare vid artilleriets fabriker och tyganstalter efter ovan anförda beräkningsgrunder, så att de bliva lika tillgodosedda med dem likställda sergeanter av 1. klass,

dels ock 1. att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 361, att i § 4 mom. 1 sista stycket, sista raderna måtte erhålla följande ändrade lydelse:

poliskommissarie eller överkonstapel vid polispersonalen i Boden eller å Karlsborg	1,100 kronor
konstapel eller extra konstapel vid polispersonalen i Boden eller å Karlsborg	1,050 kronor

samt

2. att den av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagssumman måtte ändras i anslutning till vad sålunda hemställts.

I en till 1917 års riksdag avlåten proposition (nr 154) föreslog Eders Kungl. Maj:t riksdagen att till provisorisk lönereglering för viss personal vid lantförsvaret, i enlighet med av föredragande departements-

chefen angivna grunder, under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1918 bevilja ett förslagsanslag av 3,450,000 kronor.

Samtidigt gjorde Eders Kungl. Maj:t i proposition (nr 158) en liknande framställning rörande provisorisk löneroglering för viss personal vid marinen, grundad på ett av marinförvaltningen avgivet förslag i ämnet.

Över dessa propositioner avgav statsutskottet den 8 juni 1917 utlåtande (nr 192), däri utskottet anförde följande.

De förslag, som Eders Kungl. Maj:t förelagt riksdagen, hade sin grund i framställningar om avlöningsförbättringar dels från arméförvaltningen för arméns personal dels ock från olika grupper av marinens personal. De nu utgående avlöningsbeloppen för såväl armén som marinen bestämdes redan i början av 1900-talet. Med hänsyn till de avsevärda stegringar i levnadskostnaderna, som i tiden därefter uppstått, hade behovet av en genomgripande löneroglering gjort sig alltmera gällande. Eders Kungl. Maj:t hade dock, enligt vad vederbörande departementschefer anført, icke ansett tiden vara inne för en definitiv löneroglering, utan föreslagit en provisorisk lösning av den till armén och marinen hörande personalens avlöningsförhållanden.

De av Eders Kungl. Maj:t i särskild proposition den 16 mars 1917 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 för befattningshavare i statens tjänst föreslagna förmåner vore avsedda att under vissa förutsättningar komma samtliga statstjänare, och sålunda även arméns och marinens personal, till godo såsom en hjälp i fråga om den *under kriget* uppkomna höjningen i levnadskostnaderna. Den nu föreslagna provisoriska lönerogleringen för viss personal vid lantförsvaret och vid marinen avsåge att bereda denna personal en kompensation för den *före kriget* inträdda prisstegringen och vore följaktligen fullt fristående i förhållande till en eventuell framställning till 1918 års riksdag rörande krigstidstillägg och krigstidshjälp under samma år.

Utskottet ansåge, att de nuvarande avlöningsförmånerna vore för låga för åtminstone större delen av den personal, varom det här vore fråga, särdeles under nuvarande tidsläge. En löneförbättring syntes alltså vara av behovet påkallad.

De förslag till en provisorisk löneroglering, som av Eders Kungl. Maj:t framlagts, funne utskottet emellertid icke vara av beskaffenhet, att de borde av riksdagen bifallas.

Först och främst hade de föreslagna lönebeloppen grundats på en av arméförvaltningen tänkt definitiv löneroglering, som emellertid icke

på något sätt varit föremål för närmare prövning och som, därest den bleve genomförd, skulle komma att medföra väsentliga höjningar av pensionsbeloppen, i visst fall till belopp överstigande det för civila tjänstemän stadgade maximum. På grund av det sätt, varpå avlöningstilläggen sålunda beräknats, hade man i det föreliggande förslaget kommit till synnerligen ojämna belopp, exempelvis för fanjunkare 652 kronor 50 öre.

Vidare torde det kunna starkt ifrågasättas, huruvida de föreslagna avlöningsbeloppen sins emellan vore lämpligt avvägda ävensom om de kunde anses vara ställda i riktigt förhållande till de avlöningsbelopp, som vore bestämda för de civila tjänstebefattningar, med vilka jämförelse kunde göras. Därjämte ville utskottet erinra, att den omständigheten ej beaktats, att befordran till högre grad, resp. löneklass, inom kompani-officers- och underofficersgraderna ägde rum efter betydligt olika antal tjänstår vid de olika truppförbanden. Det kunde därför jämväl sättas i fråga, huruvida en tillfällig löneförbättring ej verkade mera rättvist, om den bestämdes i form av ålderstillägg än i form av allenast lönetillägg i de olika tjänstegraderna. Vid en förnyad utredning i ärendet syntes denna fråga böra omsorgsfullt undersökas. Vidare borde därvid noggrant tillses, att lönetillägget så avpassades, att en definitiv lönereglering ej föregrepes.

Slutligen ville utskottet uttala, att särskilda villkor för lönernas åtnjutande borde föreläggas riksdagen till godkännande, på sätt som i allmänhet skedde i fråga om civila tjänstebefattningar.

Då utskottet alltså icke ansåge sig kunna tillstyrka Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställningar, ville emellertid utskottet uttala, att, därest efter förnyad utredning proposition i ärendet förelades nästkommande riksdag och, efter vederbörlig prövning, befundes kunna leda till ett positivt beslut i ärendet, en sålunda beslutad lönereglering torde kunna vinna tillämpning redan under löpande året. Visserligen hade riksdagen städse på goda grunder ställt sig betänksam mot att besluta löneregleringar att tillämpas under pågående år, men betänkligheterna däremot syntes dock kunna väsentligen bortfalla, därest redan nu medel på 1918 års stat bereddes för täckande av åtminstone större delen av de kostnader, löneregleringen kunde komma att medföra. Då det tydligen icke vore möjligt att, innan några grunder för löneregleringen vore fastställda, med någon tillförlitlighet bestämma det erforderliga beloppet, syntes

saken lämpligen böra ordnas på sådant sätt, att på 1918 års stat avsattes under rubriken »utgifter för kapitalökning» lämpligt belopp för bestridande av ifrågavarande kostnader, vilket belopp sedermera skulle på 1919 års stat komma att upptagas såsom inkomst under rubriken »i anspråk tagna kapitaltillgångar», för att användas för avsett ändamål eller, om det icke i sin helhet erfordrades därför, till statens behov i allmänhet. Det belopp, som alltså nu borde anvisas, ansåge utskottet lämpligen kunna bestämmas till 4,000,000 kronor.

Utskottet hemställde alltså, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande propositioner icke måtte av riksdagen bifallas, samt att riksdagen måtte besluta att på 1918 års stat, under titel »utgifter för kapitalökning», till avsättning för beredande av tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén och marinen under år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,000,000 kronor.

Vid statsutskottets utlåtande voro fogade två särskilda reservationer, i vilka hemställdes om avslag å Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Sedan första kammaren bifallit utskottets hemställan, andra kammaren däremot en av de avgivna reservationerna, blev vid gemensam votering utskottets förslag bifallet, och hade riksdagen alltså beslutat att på 1918 års stat under titel »utgifter för kapitalökning» till avsättning för beredande av tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén och marinen under år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,000,000 kronor.

Efter det frågan erhållit denna utgång i riksdagen, bemyndigade Eders Kungl. Maj:t chefen för lantförsvarsdepartementet att, i samråd med chefen för sjöförsvarsdepartementet, tillkalla högst fem sakkunniga personer för att inom lant- och sjöförsvarsdepartementen biträda med verkställande av utredning och utarbetande av förslag rörande tillfällig löneförbättring från och med år 1918 åt viss personal vid armén och marinen, avsett att föreläggas 1918 års riksdag.

De sakkunnigas med anledning härav utarbetade betänkande i ärendet, vilket avgavs den 5 mars 1918, har i allt väsentligt lagts till grund för Eders Kungl. Maj:ts i denna proposition gjorda framställning.

Utgångspunkten för förslaget om löneförbättring för arméns personal har varit förhållandena före krigsutbrottet 1914, medan de extra ordinära förhållanden som uppstått under kriget ansetts böra mötas genom särskilda åtgärder, såsom utbetalande av krigstidstillägg och krigstidshjälp.

I anslutning härtill hava de sakkunniga uppgjort ett utkast till en definitiv lönereglering, grundad på ålderstilläggsprincipen.

De sakkunnigas utredning, vilken verkstälts med ledning av från vederbörande beställningshavare infordrade uppgifter, har beträffande arméns officerare givit vid handen, att levnadsåldern vid första utnämningen till officers grad vid armén i medeltal varit 22 år eller något däröver. Antalet nuvarande officerare, som efter första utnämningen fått någon tid som surnumerära underlöjtnanter (fänrikar) vänta på erhållande av beställning med lön på stat, vore vid armén 797, motsvarande 35·0 procent av dem, från vilka statistiska uppgifter inkommit, och surnumerärtidens längd vore i medeltal 1·1 år.

Den tid, under vilken lön i militära beställningar av olika grader åtnjutits av officerare vid armén, vilka numera befordrats till högre beställning, vore i medeltal följande:

lön såsom underlöjtnant (fänrik)	3·5 år
» » löjtnant av 2. klassen	4·0 »
» » » » 1. klassen	5·5 »
» » kapten av 2. klassen	3·8 »
» » » » 1. klassen	6·5 »
» » major	3·4 »

Av de lämnade uppgifterna framginge vidare, att befordringarna bland ifrågavarande personal enligt nuvarande regler voro synnerligen ojämna. Då emellertid första utnämningen till officer i allmänhet skett vid en levnadsålder av omkring 22 år samt pensionsåldern för kompaniofficerare vid armén vore 50 år, kunde man följaktligen räkna med en tjänstetid inom kompaniofficersgraderna av 28 år. Vid löneskalornas uppgörande hade denna tjänstetid lagts till grund för beräkningarna, dock med iakttagande av, att det sista ålderstillägget borde infalla vid en levnadsålder av något mera än 40 år. Då utredningen därjämte visat, att av den sammanlagda tjänstetiden i medeltal 3 år inföllo i fänriks-(underlöjtnants-)graden, 9 år i löjtnantsgraden och återstoden i kaptenensgraden, hade de sakkunniga, med hänsyn dessutom till angelägenheten av att göra övergången mellan de olika graderna så jämn som möjligt, uppgjort en löneskala för kompaniofficerare, som schematiskt har följande utseende:

Med ledning av den lämnade utredningens resultat har för arméns *underofficerare* föreslagits löneskalor av följande utseende:

		K r o n o r.					
Fanjunkare (flaggunderofficer, underofficer av 1. graden.)	lön.....	—	1,700	1,900	2,100	2,300	2,500
	dagavlönning	—	1,095	1,095	1,095	1,095	1,095
	Summa	—	2,795	2,995	3,195	3,395	3,595
Sergeant (underofficer av 2. gra- den.)	lön.....	1,500	1,700	1,900	2,100	2,300	—
	dagavlönning.....	730	730	730	730	730	—
	Summa	2,230	2,430	2,630	2,830	3,030	—

Jämväl i fråga om underofficerarne har löneökningen ansetts böra inträda med 3-års-intervaller.

Rörande lönetursberäkningen hava vissa särskilda regler ansetts böra meddelas. För underofficerarnes del har därvid, bland annat, föreslagits, att dessa i vissa fall skulle äga för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig en del av sin tjänstetid såsom underbefäl.

Vissa grupper av arméns personal hava emellertid icke lämpligen ansetts kunna inordnas i det allmänna lönesystemet såsom generalstabens kompaniofficerare, musikunderofficerare, civilmilitär personal m. fl. Något utkast till särskild definitiv lönereglering för dessa personalgrupper har dock icke nu uppgjorts.

Med de för arméns officerare och underofficerare sålunda uppgjorda löneskalorna såsom grund och sedan vissa avrundningar nedåt företagits, har därefter förslag till en tillfällig löneförbättring för dessa båda personalgrupper uppgjorts.

Den för officerare och underofficerare vid armén föreslagna tillfälliga löneförbättringen framgår av nedanstående sammanställning:

	Nuvarande avlöning.	Avlöning enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag.	Skillnad mellan nuvarande och föreslagen avlöning.	Tillfällig löneför- bättring.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Överste (kommendör)	9,090	9,920	830	800
Överstelöjtnant (kommendörkapten av 1. graden)	6,925	8,055	1,130	1,100
Major (kommendörkapten av 2. graden)	6,425	7,190	765	750
Kapten av 1. klassen:				
utan ålderstillägg	5,260	4,825	435	—
med 1 "	5,260	5,325	65	50
» 2 "	5,260	5,825	565	550
» 3 "	5,260	6,325	1,065	1,050
Kapten av 2. klassen:				
utan ålderstillägg	4,260	4,825	565	550
med 1 "	4,260	5,325	1,065	1,050
» 2 "	4,260	5,825	1,565	1,550
» 3 "	4,260	6,325	2,065	2,050
Löjtnant av 1. klassen:				
utan ålderstillägg	2,895	2,895	—	—
med 1 "	2,895	3,295	400	400
» 2 "	2,895	3,695	800	800
» 3 "	2,895	4,095	1,200	1,200
Löjtnant av 2. klassen:				
utan ålderstillägg	2,415	2,895	480	450
med 1 "	2,415	3,295	880	850
» 2 "	2,415	3,695	1,280	1,250
» 3 "	2,415	4,095	1,680	1,650
Underlöjtnant, fanrik:				
utan ålderstillägg	2,115	2,230	115	100
med "	2,115	2,530	415	400
Fanjunkare:				
utan ålderstillägg	2,482	2,795	312	300
med 1 "	2,482	2,995	512	500
» 2 "	2,482	3,195	712	700
» 3 "	2,482	3,395	912	900
» 4 "	2,482	3,595	1,112	1,100

	Nuvarande avlöning.	Avlöning enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag.	Skillnad mellan nuvarande och föreslagen avlöning.	Tillfällig löneför- bättring.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Sergeant av 1. klassen:				
utan ålderstillägg	1,910	2,230	320	300
med 1 "	1,910	2,430	520	500
" 2 "	1,910	2,630	720	700
" 3 "	1,910	2,830	920	900
" 4 "	1,910	3,030	1,120	1,100
Sergeant av 2. klassen:				
utan ålderstillägg	1,790	2,230	440	420
med 1 "	1,790	2,430	640	620
" 2 "	1,790	2,630	840	820
" 3 "	1,790	2,830	1,040	1,020
" 4 "	1,790	3,030	1,240	1,220

Det särskilda hyresbidrag, som nu tillkommer gifta underofficerare med vederlikar vid armén, skulle icke för framtiden komma att utgå.

För generalspersoner, likasom för flaggmän vid marinen, har någon tillfällig löneförbättring icke av Eders Kungl. Maj:ts föreslagits. Departementschefen har i likhet med de sakkunniga som skäl härför anfört, att en definitiv löne reglering för såväl chefer inom den civila förvaltningen, som generalspersoner och flaggmän borde komma till stånd i ett sammanhang, och att sålunda frågan om en löneförbättring för generalspersoner och flaggmän icke nu borde upptagas till avgörande.

För generalstabens kompani officerare hava vissa särskilda bestämmelser ansetts böra stadgas, varjämte för musikunderofficerare föreslagits viss procentuell förhöjning, då det för underofficerare i allmänhet avpassade lönesystemet med ålderstillägg icke varit ägnat att läggas till grund för tillfällig löneförbättring åt dessa beställningshavare. Enahanda tillvägagångssätt har följts beträffande ytterligare några personalgrupper tillhörande den rent militära personalen.

För utmätande av tillfällig löneförbättring åt arméns civilmilitära personal har även en procentuell beräkning i allmänhet måst tillämpas. Sålunda hava med vissa jämkningar beställningshavare i kaptens löne-

klass föreslagits till erhållande av tillfällig löneförbättring med omkring 17 procent av nu utgående löneförmåner. För beställningshavare i löjtnants och underofficers tjänsteklass skulle motsvarande procenttal bliva i regel 25 respektive 40.

De särskilda beloppen av den utav Eders Kungl. Maj:t föreslagna tillfälliga löneförbättringen för nu ifrågavarande personalgrupper framgå av nedanstående sammanställning:

Beställningshavare.	Nuvarande		Tillfällig löneförbättring. Kronor.	Summa föreslagen	
	begynnelse- avlöning. Kronor.	slut- avlöning. Kronor.		begynnelse- avlöning. Kronor.	slut- avlöning. Kronor.
Militära beställningshavare.					
Inspektören för kavalleriet	10,390	10,390	800	11,190	11,190
Kommandanten i Boden	10,290	10,290	800	11,090	11,090
Militärbefälhavaren på Gottland	10,090	10,090	800	10,890	10,890
Chefen för krigsskolan	7,825	7,825	1,100	8,925	8,925
Fälttygmästaren	9,125	9,125	1,100	10,225	10,225
Styresman vid artilleriets fabriker	7,660	8,260	1,000	8,660	9,260
Chef för trängkår: överstelöjtnant	7,425	7,425	1,100	8,525	8,525
major	6,925	6,925	750	7,675	7,675
Musikfanjunkare	2,482	2,482	1,000	3,482	3,482
Musiksergeant av 1. klassen	1,910	1,910	800	2,710	2,710
» 2. »	1,790	1,790	700	2,490	2,490
Förvaltare vid intendenturkåren	2,482	2,782	1,100	3,582	3,882
Civilmilitära beställningshavare.					
<i>Fältläkarkåren:</i>					
Generalfältläkaren	11,055	11,055	800	11,855	11,855
Överfältläkaren	8,125	8,725	1,100	9,225	9,825
Fältläkare	6,925	6,925	1,100	8,025	8,025
Regementsläkare	6,425	6,425	750	7,175	7,175
Bataljonsläkare, äldre	5,260	5,260	850	6,110	6,110
, yngre	4,260	4,260	700	4,960	4,960
Bataljonsläkare vid fältläkarkåren	¹⁾ 1,500	¹⁾ 2,100	650	¹⁾ 2,150	¹⁾ 2,750
Fältläkarstipendiat	²⁾ 900	²⁾ 900	300	²⁾ 1,200	²⁾ 1,200

¹⁾ Därjämte vid tjänstgöring dagarvode efter 4 eventuellt 8 kronor.

²⁾ Därjämte vid tjänstgöring dagarvode efter 8 kronor.

Beställningshavare.	Nuvarande		Tillfällig löneför- bättring.	Summa föreslagen	
	begynnelse- avlöning.	slut- avlöning.		begynnelse- avlöning.	slut- avlöning.
	Kronor.	Kronor.		Kronor.	Kronor.
<i>Fältveterinärkåren:</i>					
Överfältveterinären, år 1919	8,125	8,725	1,100	9,225	9,825
Fältveterinär, år 1918 och 1919	6,425	6,425	750	7,175	7,175
Regementsveterinär, år 1918	4,260	4,260	700	4,960	4,960
" " " 1919	5,260	5,260	850	6,110	6,110
Bataljonsveterinär, äldre, år 1918	2,895	2,895	700	3,595	3,595
" " " 1919	4,260	4,260	700	4,960	4,960
Bataljonsveterinär, yngre, år 1918	2,415	2,415	600	3,015	3,015
" " " 1919	2,895	2,895	700	3,595	3,595
Fältveterinärstipendiat, år 1918	¹⁾ 600	¹⁾ 600	300	¹⁾ 900	¹⁾ 900
<i>Personal vid artilleriets fabriker och tyganstalter m. fl.:</i>					
Tyg- eller fabriksingenjör	5,260	6,760	1,000	6,260	7,760
Departementsskrivare, tyg- eller fabriks- förvaltare av 1. klassen, öververkmästare, fortifikationskassör	2,895	3,895	850	3,745	4,745
Tygförvaltare av 2. klassen	2,482	2,782	1,100	3,582	3,882
Besiktningrustmästare, tygverkmästare, verkmästare av 1. klassen	2,482	2,982	1,100	3,582	4,082
Verkmästare av 2. klassen, tyg- eller fabriksskrivare, tyghantverkare, gevärs- hantverkare, hantverkare, fortmaskinist	1,910	2,210	850	2,760	3,060
Radiotelegrafist, år 1918	1,790	1,790	525	2,315	2,315
Förrådsvaktmästare vid arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse samt vid infanteriet, trängen och fortifikationen	1,343	1,343	525	1,868	1,868
Förrådsvaktmästare vid intendenturkåren	1,135	1,135	450	1,585	1,585
<i>Polispersonalen i Boden och å Karlsborg:</i>					
Poliskommissarie	²⁾ 2,895	²⁾ 3,895	500	²⁾ 3,395	²⁾ 4,395
Överkonstapel	²⁾ 1,910	²⁾ 2,510	500	²⁾ 2,410	²⁾ 3,010
Konstapel	²⁾ 1,610	²⁾ 1,910	450	²⁾ 2,060	²⁾ 2,360
Extra konstapel	²⁾ 1,610	²⁾ 1,610	450	²⁾ 2,060	²⁾ 2,060

¹⁾ Därjämte under kommandering dagarvode efter 4 kronor 50 öre eventuellt 6 kronor.²⁾ Personal i Boden därjämte särskilt provisoriskt avlöningstillägg å 200 kronor.

Vad därefter angår den personal vid armén, vilkens avlöning allena utgöres av arvode, har densamma endast i viss utsträckning ansetts böra erhålla del av den tillfälliga löneförbättringen. Löneförbättringens belopp har här i allmänhet föreslagits till omkring 20 procent av arvodet. Dock har det beträffande viss personal, särskilt rullföringspersonalen, ansetts lämpligt, att en något högre procentsats tillämpas.

Den tillfälliga löneförbättring, som skulle tillkomma befattningshavare av denna kategori, framgår av följande tabell:

Befattning.	Arvode.		Tillfällig löneförbättring.				Anmärkningar.
	År 1918.	År 1919.	År 1918.	År 1919.	År 1918.	År 1919.	
<i>Rullföringspersonal:</i>							
Befälhavare för Stockholms stads rullföringsområde	2,190	— 2,190	—	912	50	912	50
Övriga rullföringsbefälhavare å fastlandet	1,825	— 1,825	—	912	50	912	50
Officer vid Stockholms stads rullföringsområde	1,825	— 1,825	—	912	50	912	50
Biträde vid Stockholms stads rullföringsområde	1,277	50 1,277	50	730	—	730	—
Biträde vid övriga rullföringsområden å fastlandet	1,095	— 1,095	—	730	—	730	—
Rullföringsbefälhavare (tillika landstormsområdesbefälhavare) på Gottland	1,640	— 1,640	—	912	50	912	50
Rullföringsbiträde (tillika landstormsförrådsförvaltare) på Gottland	730	— 730	—	730	—	730	—

Befattning.	Arvode.		Tillfällig löneförbättring.		Anmärkningar.
	År 1918.	År 1919.	År 1918.	År 1919.	
<i>Övrig personal:</i>					
Bibliotekarie vid generalstaben ...	1,500	1,500	300	300	
Aktuarie vid generalstaben	1,500	1,500	300	300	
Garnisonspastor i Boden.....	3,000	3,000	600	600	
Kommandant i Stockholm.....	3,000	3,000	600	600	
Vaktmästare vid kommandantska- pet i Stockholm	900	900	175	175	
Kommandant å Karlsborg	3,000	3,000	600	600	
Maskinist vid krigshögskolan.....	1,200	1,200	225	225	
» » artilleri- och ingen- jörhögskolan	1,200	1,200	225	225	
Fodermarsk vid ridskolan	1,100	1,100	200	200	{ Dessutom vissa natura- förmåner och arvo- destillägg å 300 kro- nor samt år 1919 beklädnadsersättning med 60 kronor.
Fortväbel	1,200	1,200	225	225	Dessutom fri bostad.
Garnisonssjukhuset i Stockholm:					
Underläkare	3,000	3,000	600	—	{ Dessutom vissa natura- förmåner, varibland år 1919 kost.
Underläkare	3,000	2,800	600	—	
Amanuens	2,000	—	400	—	
Apotekare	3,500	3,500	700	700	
Maskinist	1,200	1,500	225	—	{ Dessutom fri bostad med bränsle och lyse.
Maskinistbiträde	660	1,200	125	—	
Gårdsdräng	1,000	—	200	—	
Gårdsvaktmästare, tillika snic- kare	—	1,000	—	200	{ Dessutom fri bostad med bränsle och lyse.
Gårdsdräng	1,000	—	200	—	{ Dessutom fri bostad med bränsle och lyse.
Gårdsvaktmästare, tillika träd- gårdsmästare	—	1,500	—	—	
Portvakt	400	—	75	—	{ Dessutom fri bostad med bränsle och lyse.
Garnisonssjukhuset i Boden:					
Sjukhusväbel	1,000	1,500	200	—	{ År 1918 fri bostad, år 1919 fri bostad med bränsle och lyse.
Maskinist	1,200	1,500	225	—	{ Dessutom fri bostad, bränsle och lyse.
Eldarebiträde	630	630	125	—	{ År 1919 dessutom kost.

Förutom här ovan omförmäld personal har av arméförvaltningen löneförbättring föreslagits jämväl för arméns furirer av 1. klassen. Departementschefen har dock icke ansett sig i detta sammanhang böra upp- taga denna fråga till prövning. Vad arméns manskap i övrigt beträffar har förslag icke framställts rörande tillfällig löneförbättring åt detsamma.

Vad slutligen kostnaderna för den tillfälliga löneförbättringen be- träffar, hava desamma av Eders Kungl. Maj:t beräknats på följande sätt:

Officerare:	Kronor.	Kronor.
överstar	43,200: —	
överstelöjtnanter	188,600: —	
majorer		
kaptener (ryttmästare)	635,000: —	
löjtnanter	735,000: —	
underlöjtnanter (fänrikar)	65,000: —	1,666,800: —
Underofficerare:		
fanjunkare (styckjunkare) { med undantag av {	735,000: —	
sergeanter { musikunderofficerare }	925,000: —	
musikunderofficerare	313,200: —	1,973,200: —
Fältläkarkåren		123,800: —
Fältveterinärkåren		45,000: —
Övrig civilmilitär personal		255,450: —
Arvodestagare		87,170: —
		<u>Summa 4,151,420: —</u>

På grund av vakanser har detta belopp ansetts kunna nedsättas med i runt tal 5 procent eller till 3,940,000 kronor.

De av de sakkunniga framlagda och av departementschefen upp- tagna riktlinjerna för en definitiv löne reglering har riksdagen funnit äg- nade att ligga till grund för en tillfällig löneförbättring åt arméns per- sonal. Dock har riksdagen härmed icke velat taga ståndpunkt till frågan, huruvida dessa riktlinjer även böra i allo vinna tillämpning vid en kom- mande definitiv löne reglering.

Eders Kungl. Maj:ts förslag uti förevarande proposition, såvitt det- samma avser den tillfälliga löneförbättringens belopp, har riksdagen funnit sig i huvudsak kunna godkänna.

Då ett bifall till det motionsvis framförda förslaget, att viss huvud- saken på staten för artilleriets fabriker och tyganstalter uppförd per- sonal skulle tillerkännas högre tillfällig löneförbättring än som av Eders

Kungl. Maj:t föreslagits, kan förväntas medföra konsekvenser i avseende å anspråk på motsvarande förhöjning i löneförbättringen beträffande en del andra personalgrupper med samma nuvarande avlöning som de i motionärernas förslag upptagna beställningshavarna, har riksdagen, som emellertid funnit de av motionärerna anförda synpunkterna väl värda beaktande vid en definitiv löne reglering, vid bestämmande av den tillfälliga löneförbättringens belopp icke funnit sig kunna medgiva den av motionärerna nu ifrågasatta förhöjningen.

Det likaledes motionsvis framställda förslaget om höjning av den tillfälliga löneförbättringens belopp för polispersonalen i Boden och å Karlsborg med 600 kronor för poliskommissarie eller överkonstapel utöver av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 500 kronor samt för konstapel (extra konstapel) med likaledes 600 kronor utöver föreslagna 450 kronor, har riksdagen icke ansett sig kunna i oförändrad skick bifalla. Riksdagen har emellertid, särskilt med hänsyn till, att avlöningsförmånerna för övriga poliskårer under de senaste åren avsevärt höjts, funnit sig i detta fall kunna medgiva en förhöjning utöver Eders Kungl. Maj:ts förslag med 300 kronor, varigenom den tillfälliga löneförbättringens belopp skulle för poliskommissarie eller överkonstapel komma att utgöra 800 kronor och för konstapel (extra konstapel) 750 kronor.

Riksdagen har slutligen behandlat det av vissa motionärer framställda förslaget, att även furirer av 1. klassen skulle erhålla tillfällig löneförbättring med 180 kronor för år. Förslag i denna riktning har, såsom förut nämnts, tidigare av arméförvaltningen gjorts, men har Eders Kungl. Maj:t icke ansett sig för närvarande böra upptaga frågan till avgörande, varför någon tillfällig löneförbättring för ifrågavarande personalgrupp icke nu föreslagits.

Riksdagen har emellertid med hänsyn till den svåra ställning, vari furirerna av 1. klassen och särskilt de gifta bland dem befinna sig, icke velat helt motsätta sig, att en dylik förmån nu varder dem beredd. Då emellertid furirerna erhålla underhåll och beklädnad in natura, varigenom de ofta äro jämförelsevis bättre ställda än många beställningshavare av högre grad vid armén, och då tillika utredning rörande rekryteringen vid armén och följaktligen även rörande löneförmånerna för furirer av 1. klassen pågår, har riksdagen ansett sig böra begränsa beloppet av den tillfälliga löneförbättring, som skulle tillerkännas furirer av 1. klassen, till 120 kronor för år.

De föreslagna grunderna för den tillfälliga löneförbättringens utgående ävensom villkoren och bestämmelserna för löneförbättringens åtnjutande hava icke givit riksdagen anledning till annan erinran än som

föranledes därav, att riksdagen beslutat vissa ändringar i fråga om beloppet av den tillfälliga löneförbättringen åt polispersonalen i Boden och å Karlsborg samt medgivit löneförbättring åt furirer av 1. klassen. Med anledning härav har riksdagen antagit de grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående, som innehållas i den vid denna skrivelse fogade bilaga. (Bil. A.).

Nyssnämnda ändringar föranleda även en höjning i det av Eders Kungl. Maj:t beräknade anslaget för år 1919 med 88,620 kronor eller avrundat 80,000 kronor samt för år 1918 med 88,020 kronor eller avrundat till samma belopp som för 1919, 80,000 kronor. Kostnaderna för den tillfälliga löneförbättringen skulle alltså såvitt arméns personal angår för vardera av åren 1918 och 1919 komma att uppgå till 4,020,000 kronor.

Beträffande slutligen frågorna om viss ändring i staten för generalitetsstaten samt om återkallelse av i statsverkspropositionen gjord framställning om anslag för år 1919 till särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén anmäler riksdagen i annat sammanhang sina beslut härutinnan.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels till beredande av *tillfällig löneförbättring under år 1918 åt viss personal vid armén* beviljat under fjärde huvudtiteln å tilläggstat för år 1918 ett förslagsanslag av 4,020,000 kronor,

dels till beredande av *tillfällig löneförbättring under år 1919 åt viss personal vid armén* beviljat under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av likaledes 4,020,000 kronor,

dels godkänt de vid denna skrivelse fogade grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående (Bil. A),

dels godkänt de av föredragande departementschefen i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 19 april 1918 angivna villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande, samt

dels ock förklarat, att en var, som, efter det kungörelse angående den tillfälliga löneförbättringen trätt i kraft, tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande, ännu i tjänst kvarstående innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Eders Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt anmäla, att de för tiden därefter vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för åren 1918 eller 1919 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring.

Stockholm den 12 juni 1918.

Med undersätlig vörndnad.

Bilaga A.

Grunder

för

tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal
vid armén,

§ 1.

1. Officerare och underofficerare på aktiv stat äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära tillfällig löneförbättring för åren 1918 och 1919 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

överste	med	800 kronor	
överstelöjtnant	»	1,100	»
major	»	750	»
kaptен (ryttmästare) av 1. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:			
minst 3 och mindre än 6	»	50	»
minst 6 och mindre än 9	»	550	»
minst 9	»	1,050	»
kaptен (ryttmästare) av 2. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	»	550	»
minst 3 och mindre än 6	»	1,050	»
minst 6 och mindre än 9	»	1,550	»
minst 9	»	2,050	»
löjtnant av 1. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:			
minst 3 och mindre än 6	»	400	»
minst 6 och mindre än 9	»	800	»
minst 9	»	1,200	»

löjtnant av 2. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	med	450 kronor
minst 3 och mindre än 6	»	850 »
minst 6 och mindre än 9	»	1,250 »
minst 9	»	1,650 »
underlöjtnant (fänrik), som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	100 »
minst 3	»	400 »
fanjunkare (styckjunkare), som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	300 »
minst 3 och mindre än 6	»	500 »
minst 6 och mindre än 9	»	700 »
minst 9 och mindre än 12	»	900 »
minst 12	»	1,100 »
sergeant av 1. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	300 »
minst 3 och mindre än 6	»	500 »
minst 6 och mindre än 9	»	700 »
minst 9 och mindre än 12	»	900 »
minst 12	»	1,100 »
sergeant av 2. klassen, som vid början av det år, löneförbättringen avser, uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	420 »
minst 3 och mindre än 6	»	620 »
minst 6 och mindre än 9	»	820 »
minst 9 och mindre än 12	»	1,020 »
minst 12	»	1,220 »

2. I de fall, då löneförbättringens belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande i övrigt av vad nedan i denna § sägs, såsom tjänstår beräknas:

för *underlöjtnant (fänrik)*: tiden för utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare; samt för *löjtnant, kapten (ryttmästare), sergeant* eller *fanjunkare (styckjunkare)*: den tid, varunder en var på grund av fullmakt eller konstitutionell innehåft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen, vad angår löjtnant, kapten (ryttmästare) eller sergeant, tillhört 1. eller 2. löneklassen.

3. För erhållande av löneförbättring enligt mom. 1 äger nedan nämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten (ryttmästare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

sergeant, som redan enligt de före utbildningsåret 1916—1917 gällande bestämmelserna vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken sedermera innehåft beställning såsom underbefäl av manskapet under mer än 6 år: högst 9 år av den överskjutande tiden; samt

fanjunkare (styckjunkare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom sergeant: hela den överskjutande tiden.

4. Kapten (ryttmästare), som är eller varit anställd vid generalstaben, må, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig ytterligare 3 tjänstår för erhållande av löneförbättring.

5. Officer eller underofficer, som överflyttas från marinen till armén eller från ett truppförband till ett annat inom armén, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra beställningen, med iakttagande av de i dessa gunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

6. Vid beräkning av tjänstår enligt mom. 2 och 3 äger kapten vid intendenturkåren tillgodoräkna sig föregående tjänstetid såsom underintendent, intendent av 2. klassen och intendent av 1. klassen; skolandet därvid beställning såsom underintendent anses likställd med löjtnantsbeställning och beställning såsom intendent av 2. och 1. klassen likställd med kaptensbeställning.

7. I andra fall än i mom. 6 sägs ankommer det på Kungl. Maj:ts prövning, huruvida och i vilken omfattning civilmilitär beställningshavare, som övergår till militär beställning, må såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig tjänstetid i den civilmilitära beställningen.

8. Vid beräkning enligt mom. 3 av tjänstår i beställning såsom underbefäl av manskapet må sergeant endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befordran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid samma eller olika truppförband.

9. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i regemente (kår), intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder; och gäller vad sålunda stadgats jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner.

10. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av löneförbättring tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning, än i mom. 9 sägs, och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

11. Officer eller underofficer, som från reserven övergått till beställning på stat, må av den tid, varunder han tillhört reserven, såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

12. Därest efter 1918 års ingång innehavare av underofficersbeställning befordras till officer med lön på stat, skall sådan officer, utan hinder av vad i mom. 1 är stadgat, äga uppbära tillfällig löneförbättring med så stort belopp, att hans sanmanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som vid befordringstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat den tillfälliga löneförbättringen.

§ 2.

Följande militära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring sålunda:

inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland med enahanda belopp som för överste,
chefen för krigsskolan och fälttygmästaren med enahanda belopp som för överstelöjtnant,

chef för trängkår med enahanda belopp som för överstelöjtnant eller major, allt efter den beställning på stat vederbörande kårchef innehar,
styresman vid artilleriets fabriker med ett årligt belopp av 1,000 kronor,

tygmästare av 1. klassen vid artilleriet med samma belopp som för major,

tygmästare av 2. klassen vid artilleriet med det belopp, som skolat tillgodokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där innehaft beställning såsom kapten av 1. klassen,
 tygunderofficer vid artilleriet med det belopp, som skolat tillgodokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där innehaft beställning såsom styckjunkare,
 förvaltare vid intendenturkåren med ett årligt belopp av 1,100 kronor,
 musikfanjunkare med ett årligt belopp av 1,000 kronor,
 musiksergeant av 1. klassen med ett årligt belopp av 800 kronor,
 musiksergeant av 2. klassen med ett årligt belopp av 700 kronor samt
 furir av 1. klassen med ett årligt belopp av 120 kronor.

§ 3.

Nedannämnda befattningshavare, vilka enligt stat uppbära arvoden, fördelade i lön och dagavlöning, äga åtnjuta tillfällig löneförbättring sålunda:

chefen för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet såsom för överstelöjtnant och en var av cheferna för ridskolan och för remonteringsstyrelsen såsom för major.

§ 4.

1. Följande civilmilitära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

vid fältläkarkåren:

generalfältläkaren	med	800 kronor
överfältläkaren och fältläkare med enahanda belopp som för överstelöjtnant, regementsläkare (chefläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm) med enahanda belopp som för major, dock att för år 1919 löneförbättring icke skall utgå till den nämnda chefläkaren,		
bataljonsläkare (sjukhusläkare resp. överläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm) med avlöning som kapten av 1. klassen	»	850 »
bataljonsläkare (sjukhusläkare resp. överläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm) med avlöning som kapten av 2. klassen	»	700 »

dock att för år 1919 löneförbättring icke skall utgå till den överläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm, som åtnjuter bataljonsläkares lön,

bataljonsläkare vid fältläkarkåren	med	650 kronor
fältläkarstipendiat	»	300 »

vid fältveterinärkåren:

överfältveterinären, år 1919, med enahanda belopp som för överstelöjtnant,		
fältveterinär, år 1918 och 1919, med enahanda belopp som för major,		
regementsveterinär, år 1918	»	700 »
» » 1919	»	850 »
bataljonsveterinär med avlöning som kapten av 1. klassen, år 1919	»	700 »
bataljonsveterinär med avlöning som löjtnant av 2. klassen, år 1918 och 1919	»	700 »
bataljonsveterinär med avlöning som löjtnant av 2. klassen, år 1918	»	600 »
fältveterinärstipendiat, år 1918	»	300 »

övrig personal:

tyg- eller fabriksingenjör	»	1,000 »
departementsskrivare, tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen, öververkmästare, fortifikationskassör ..	»	850 »
tygförvaltare av 2. klassen, besiktningsrustmästare, tygverkmästare, verkmästare av 1. klassen	»	1,100 »
verkmästare av 2. klassen, tyg- eller fabrikskrivare, tyghantverkare, gevärshantverkare, hantverkare vid trängen, fortmaskinist	»	850 »
radiotelegrafist, år 1918	»	525 »
förrådsvaktmästare vid arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse samt vid infanteriet, trängen eller fortifikationen	»	525 »
övertalig förrådsvaktmästare vid intendenturkåren	»	450 »
poliskommissarie eller överkonstapel vid polispersonalen i Boden eller å Karlsborg	»	800 »
konstapel eller extra konstapel vid polispersonalen i Boden eller å Karlsborg	»	750 »

2. Därest efter 1918 års ingång militär beställningshavare erhåller civilmilitär beställning eller innehavare av civilmilitär beställning befordras till annan sådan samt löneförmånerna vid den senast erhållna beställningen, med inräknande av därför bestämd tillfällig löneförbättring, skulle uppgå till lägre belopp, än som skulle hava tillkommit löntagaren, därest han kvarstått i den tidigare beställningen, skall sådan beställningshavare äga uppbära tillfällig löneförbättring med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning i den nya beställningen icke kommer att understiga den avlöning, däri inräknat den tillfälliga löneförbättringen, som han skulle ägt uppbära, därest han kvarstått i den tidigare beställningen.

§ 5.

Nedan angivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer på aktiv stat, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

befälhavare för rullföringsområde på fastlandet	med	912	kronor	50	öre,
officer vid Stockholms stads rullföringsområde	»	912	»	50	»
biträde vid rullföringsområde på fastlandet	»	730	»		
rullföringsbefälhavare (tillika landstomsområdesbefälhavare) på Gottland	»	912	»	50	»
rullföringsbiträde (tillika landstomsförrådsfövaltare) på Gottland	»	730	»		
bibliotekarie vid generalstabens	»	300	»		
aktuarie vid generalstabens	»	300	»		
garnisonspastor i Boden	»	600	»		
kommendant i Stockholm	»	600	»		
vaktmästare vid kommendantskapet i Stockholm	»	175	»		
kommendant å Karlsborg	»	600	»		
maskinist vid krigshögskolan	»	225	»		
» » artilleri- och ingenjörhögskolan	»	225	»		
fodermarsk vid ridskolan	»	200	»		
fortväbel	»	225	»		
underläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm, år 1918	»	600	»		
amanuens vid samma sjukhus, år 1918	»	400	»		
apotekare vid samma sjukhus, år 1918 och 1919	»	700	»		
maskinist vid samma sjukhus, år 1918	»	225	»		
maskinistbiträde vid samma sjukhus år 1918	»	125	»		

gårdsdräng vid samma sjukhus, år 1918	med	200 kronor
gårdsvaktmästare, tillika snickare, vid samma sjukhus år 1919	»	200 »
portvakt vid samma sjukhus, år 1918	»	75 »
sjukhusväbel vid garnisonssjukhuset i Boden, år 1918	»	200 »
maskinist vid samma sjukhus, år 1918	»	225 »
eldarebiträde vid samma sjukhus, år 1918	»	125 »

§ 6.

För beställningshavare, som åtnjuter bostadsförmån in natura men uppbär kontant servisbidrag, skall löneförbättringen minskas med ett belopp, motsvarande servisbidraget.

§ 7.

Den, som under loppet av det år, löneförbättringen avser, tillträtt eller avgått från beställning, med vilken löneförbättring är förenad, eller övergått från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbära löneförbättring för den del av året, varunder han innehaft densamma; skolande därvid iakttagas, att då befordran sker till beställning, vara enligt §§ 1—2 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänsteår, löneförbättringen i varje fall skall beräknas efter det belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 8.

Löneförbättring enligt §§ 1, 2 och 4 tillkommer icke blott löntagare, som på grund av fullmakt, transportresolution, konstitutorial eller kontrakt (förordnande) innehar egen beställning med lön på stat, utan jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skolande i senare fallet vid förordnande å beställning, vara enligt §§ 1—2 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänsteår, iakttagas, att löneförbättringen i varje fall skall utgå med det för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, den tillfälliga löneförbättringen däri inräknad.

§ 9.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 10.

Sådan i §§ 1—4 omnämnd personal, som på grund av tjänstgöring vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. åtnjuter krigslön enligt krigsavlöningsreglementet, må, utan hinder av vad i berörda reglemente är stadgat rörande skyldighet att frånträda fredsavlöningsförmåner, uppbära tillfällig löneförbättring enligt de i förevarande grunder meddelade bestämmelser.
